

ת"פ 20168/07/12 - מדינת ישראל נגד א ל - בעצמו, ר ל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20168-07-12 מדינת ישראל נ' ל ואח'
בפני כב' השופט בכיר דניאל בארי

המאשימה	בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד טל בנאי - גת
הנאשמים	נגד א.ל - בעצמו ר.ל ע"י עו"ד אשכנזי

הכרעת דין

כללי

1. הנאשמים הם אחים. התביעה מייחסת לנאשם מס' 1 בגין האישום הראשון עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") וניסיון לקבלת דבר במרמה לפי סעיפים 25 ו-415 סיפא לחוק.
אחיו, נאשם 2, מואשם באישום זה בסיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 415 סיפא ו-31 לחוק.
2. האישום השני מיוחס לנאשם מס' 1 בלבד. באישום זה שענינו גניבת זהות אחיינו על ידי נאשם 1 מיוחס לנאשם זה עבירות של שבועת שקר לפי סעיף 239 לחוק והתחזות לאדם אחר עבירה לפי סעיף 441 לחוק.
3. באישום הראשון התביעה טוענת כי הנאשם מס' 1 החליט להציג עצמו בפני הבטוח הלאומי ורשויות נוספות כאדם מוגבל בתנועותיו וכנכה קשה על מנת לקבל שלא כדין גמלת נכות מהבטוח הלאומי.
4. התביעה טוענת כי באותה תקופה הנאשם עבד בעבודות הדורשות מאמץ פיזי הגיע לעבודתו באופניים והתאמן באופן יום יומי במכוני כושר.

5. במסגרת תכנית המרמה, החל מחודש יוני 2000 ועד 30.05.2010 (התקופה הרלוונטית לאישום), התייצג הנאשם בכזב, בפני בעלי מקצוע, כגון רופאים ועובדים סוציאליים כמוגבל בניידות הנעזר באורח קבוע באמצעי ניידות כגון כיסא גלגלים וקביים והכל כדי לקבל חוות דעת ומסמכים שתוכנם כוזב, המצביעים על מגבלה בניידות.
6. התביעה טוענת כי נאשם 2 סייע לאחיו לקבל במרמה גמלה מהביטוח הלאומי, בכך שליווה מספר פעמים את נאשם 1 לדיונים בוועדות רפואיות שהתקיימו בעניין מגבלת הניידות של נאשם 1, כשהוא מנייד את נאשם 1 באמצעות כיסא גלגלים, ביודעו כי בפועל נאשם 1 מסוגל ללכת על רגליו וכי מדובר במצג שווא.
7. מעשי המרמה שפורטו לעיל הצליחו וכתוצאה מכך קיבל נאשם 1 במרמה, קצבה חודשית מהביטוח הלאומי, הנע בין 2000 ל- 5600 ש"ח במשך כ- 10 שנים וכן ניסה לקבל במרמה רכב המותאם לאדם עם מוגבלות פיסית, והכל בסיוע נאשם מס' 2.
8. באישום השני המיוחס כאמור לנאשם 1 בלבד טוענת התביעה כי החל מחודש אוקטובר 2005 ועד אפריל 2010 התחזה הנאשם לאחיינו אורי לוי (להלן: "המתלונן"). המתלונן לא יצא את ביתו החל משנת 2007 בשל מצב נפשי רעוע.
9. הנאשם התחזה למתלונן, במקומות עבודה שונים, בקופת חולים וביחידה ליעוץ משפטי בתל - אביב, וזאת על מנת שלא לחשוף את תכנית המרמה ולהמשיך לקבל את קצבת הנכות החודשית מהבטוח הלאומי.
10. בין השנים 2005 ל- 2007 הועסק הנאשם במוסך "יפו אור" בעבודות ניקיון ואחזקה והציג עצמו בפרטי המתלונן בין חודש מאי 2006 ועד אוקטובר 2007 עבד הנאשם באולמי "גאלרי פאלס" בעבודות ניקיון, אחזקה מטבח וניהול שוטף כשהוא מתחזה לאחיינו.
- בין חודש יוני 2007 ועד אפריל 2010 עבד הנאשם, לסירוגין, בחברת "י.ע.ר. אינסטלציה סחר בע"מ" בעבודות סבלות תוך התחזות למתלונן.
- מחודש אפריל 2008 ועד דצמבר 2008 הועסק הנאשם בחברת "בורגר לנד" בראשון לציון, בעבודות ניקיון ואחזקה כשהוא מתחזה לאחיינו.
11. במספר רב של הזדמנויות בין 04.05.2006 ל- 30.05.2010, התייצג הנאשם במרמה, בפני גורמים במחלקה ליעוץ משפטי בת"א כמתלונן, לצורך הגשת תביעות שונות, כנגד מעסיקים.

12. הנאשם חתם על תצהירם ערוכים כדין בפני עורכי דין תוך שימוש בפרטי ההתחזות.
13. בסוף שנת 2012 מיניתי לשני הנאשמים סניגור. בישיבת ההקראה הראשונה בפברואר 2013 ביקש סניגורו של נאשם 1, עו"ד גיל עשת להתפטר מהייצוג וטען כי הנאשם מסרב לשתף עמו פעולה בטענה כי משפחתו תממן לו ייצוג פרטי. מאחר והנאשם לא התייצב לאותו דיון הוצאתי נגדו צו הבאה ונמנעתי משחרורו של הסניגור.
14. הנאשם התייצב באיחור רב באותו יום, ביטלתי את צו ההבאה נגדו והסברתי לו את חשיבות שיתוף הפעולה שלו עם בא כוחו.
15. ביום 22.03.13 חזר עו"ד עשת על בקשתו לשחרר אותו ואת הסניגוריה הציבורית מן הייצוג וחזר והדגיש כי הנאשם מסרב לשתף פעולה עמו. באותה ישיבה טען נאשם 1 "המשפחה סידרו לי עורך דין". נוכח האמור לעיל שחררתי את עו"ד אשת מייצוגו של הנאשם.
16. גם לישיבה מיום 15.07.14 הגיע נאשם 1 בלתי מיוצג נוכח מהות העבירות ומורכבות התיק החלטתי להפנותו פעם נוספת לסניגוריה הציבורית תוך המלצה לשקול דחיית תשלום אגרת הייצוג בעניינו.
17. ביום 16.09.13 התייצבה עו"ד אושרת חנוך מטעמו של נאשם 1 ומסרה כי הוא אינו משתף פעולה. עו"ד חנוך ציינה כי לא קיימת בעיה של תשלום אגרה ועל כן אין כל סיבה לאי שיתוף הפעולה של הנאשם. הנחתי את הנאשם להגיע תוך שבוע לסניגוריה הציבורית ולהיפגש עם עורך הדין שייצג אותו.
18. ביום 10.11.2013 התייצב עו"ד יוסף פרידמן מטעמו של הנאשם וביקש דחיה על מנת לעבור על החומר הרב במשרדו יחד עם נאשם 1.
19. ביום 18 דצמבר 2013 ביקש עו"ד פרידמן דחיה נוספת למתן תשובה לאישומים - דחיתי את בקשתו. באותה ישיבה כפרו הנאשמים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום.
20. נאשם 1 הופנה לפסיכיאטר המחוזי להכנת חוות דעת בעניינו לאור בקשת בא כוחו. הנאשם ניתק קשר עם סניגורו והתייצב בפני הפסיכיאטר המחוזי בלי המסמכים עמם התבקש להגיע.
- הסניגור ציין ביום 12.03.2014 כי הנאשם לא יוצר עמו קשר וביקש לשחרר אותו ואת הסניגוריה הציבורית מן הייצוג. הנאשם התייצב לאותה ישיבה באיחור של כ-3 שעות.

21. בשלב זה החלטתי שלא לשחרר את הסניגור מן הייצוג וקבעתי את התיק להוכחות. בפתח ישיבת ההוכחות ביום 05.06.14 לאחר ששמעתי את דברי עו"ד פרידמן לעניין אי שיתוף הפעולה של הנאשם עמו החלטתי לשחררו מן הייצוג.

22. פירטתי בהרחבה את השתלשלות הדברים לעניין ייצוגו של נאשם 1 בתיק זה כדי להבהיר כי נעשה כל מאמץ אפשרי לצורך כך אך הנאשם הכשיל את הניסיונות לסייע לו (להשלמת התמונה יצוין כי הנאשם התחמק מהתייצבות בפני הפסיכיאטר המחוזי ועל כן לא התקבלה חוות דעת בעניינו).

מהלך הדין

23. לענין העבירות המייחסות לנאשם מספר 1 קיימות ראיות למכביר לרבות הודאה חלקית של הנאשם עצמו מהם עולה כי הנאשם התחזה לאחיינו, בנו של נאשם 2, בפני מעבידיו השונים וכן בפני רשויות המדינה.

ההתחזות לאחיין גם תומכת בגירסת התביעה לעניין המרמה וניסיון המרמה המיוחסים לו כלפי המוסד לביטוח לאומי.

24. ברור כי אדם המקבל קצבת נכות וקצבת ניידות היה מעורר חשד לו היה עולה מהדיווחים השותפים והחוקיים שעובד לאורך השנים אצל מעבידים שונים.

25. אחיינו של הנאשם העיד בפני ועשה עלי רושם אמין. מדברי עד זה עולה כי הוא צפון בביתו עקב בעיות נפשיות. העד ציין כי מעולם לא אישר לדודו לעשות שימוש בזהותו. עד זה גם ציין כי מעולם לא עבד ולא פנה לסיוע המשפטי.

26. מעדויותיהם המהימנות של מעבידי הנאשם וכן גורמי הסיוע המשפטי עולה כי הנאשם הציג את עצמו בפניהם כלוי אורי (אחיינו של הנאשם ד.ב.) וחתם בשם זה על בקשות ותצהירים.

27. לאחר הגשת התלונה נגדו נחקר נאשם מספר 1 באזהרה ביום 02.05.10 (ת/10).

הנאשם מסר כי הוא עבד לפרנסתו התאמן בחדר כושר ולמד אנגלית.

לשאלה היכן עובד עכשיו השיב הנאשם כי הוא מסייע בהתנדבות לחברת "י.ע.ר אינסטלציה".

הנאשם מסר כי אחיו רועי משלם עבור חדר הכושר "יש לנו חשבון משותף בבנק אני מקבל ניידות מזמן".

הנאשם נשאל מדוע שיקר לביטוח לאומי והשיב: " **המצב שלי השתפר עכשיו**".

הנאשם נשאל מדוע טען ב- 11.03.07 כי אינו מסוגל להתרומם. תחילה הכחיש את הדברים ובהמשך מסר " **לא יודע אולי**" הוצג בפניו כי באותה שנה עבד בסבלות והשיב "לא יודע לא זוכר".

הנאשם מסר כי למרות הדברים שציין בבקשותיו אחיו רוני לא גר באופן קבוע איתו ועם אימו.

הנאשם אישר כי יש לו אופניים בבית אך טען כי הפסיק לרכב עליהם לפני חמש שנים.

הוא אישר כי ביום 30.05.2010 שוטרים תפסו אותו רוכב על אופניים. הנאשם אישר כי השתמש בזהות כוזבת של אחיינו אך טען כי אשת אחיו סידרה את הזהות הכוזבת.

הנאשם אישר כי לא הגיע בכיסא גלגלים למקומות העבודה שלו: " **כי לא הייתי צריך כיסא גלגלים....כשאני בעבודה כיסא הגלגלים מקופל בבית**".

הנאשם נשאל מדוע לא דווח לבטוח הלאומי כי הוא לא משתמש בכיסא גלגלים והשיב: " **לא שאלו אותי....**".

28. נאשם מס' 2 מסר מספר הודעות. בהודעתו הראשונה (ת/11) מסר הנאשם כי אחיו עבד בעבודות שונות בחלק מהמקרים המעבידים לא שילמו לו את שכרו. הנאשם מסר כי ידוע לו שאחיו עובד בשלוש השנים האחרונות. הנאשם טען כי לאחיו בעיה ביד שמאל בחילופי העונות: " **כל פעם הוא מתהלך בדרך שונה. פעם הרגל, פעם קביים פעם כיסא גלגלים כל פעם המצב הרוח שלו....**". נאשם 2 הוסיף כי לאחיו גם בעיות נפשיות ולכן גם לא גויס לצבא.

הנאשם אישר כי הוא הסיע את אחיו מספר פעמים: " **אמא שלי תגמלה אותי בהתאם**".

הנאשם טען כי לא ידוע לו: ש"אחי הגיש בקשה לקבלת רכב". הנאשם אישר כי הביא את אחיו מספר פעמים לוועדות במל"ל וכן אישר כי בחלק מהוועדות היה בפנים ובחלקן המתין בחוץ.

" **לפעמים הגיע עם קביים ולפעמים עם כ"ג....לא יודע למה הוא היה צריך להביא את זה כי אני ראיתי אותו הולך גם אמא שלי לא רצתה את הציוד של הנכים בבית שלה זה היה מפריע לה גם כן אבל הוא היה מסתיר הכל גם מאמא...אף אחד לא ידע מה הוא מתכנן עם בטוח לאומי**".

29. בהודעתו השניה מיום 09.06.10 (ת/12) אישר נאשם 2 כי היה לו חשבון משותף עם נאשם 1. הוא משך סכום של 10,000 ש"ח מהחשבון על מנת לסייע לאחיו ביצוג משפטי בדיון מעצרים.

הנאשם אישר כי הוא משלם חשבון של שלושה מכשירי טלפון ניידים מחשבון זה מזה שנתיים שלוש.
הוא גם אישר כי הוא מושך כסף מהחשבון בלי ידיעת אחיו "עד 1500 ש"ח".

הנאשם הכחיש כי כתב את הבקשה לקבלת רכב למל"ל הוא מסר כי אחיו יודע את מספר תעודת
זהות שלו אך לא ידע להסביר כיצד הגיע לאחיו מספר רישיון הנהיגה שלו.

בסוף הודעתו מסר העד כי בדיעבד התברר לו כי אחיו עובד במרחק הליכה מבית אימו: **"....ומיד
ניגשתי למעביד שלו "י.ע.ר אינסטלציה" בדרישה לפטר אותו כי הוא מתחזה לבן שלי...."**

30. מריכוז התשלומים של הביטוח הלאומי לנאשם 1 (ת/13) עולה כי שולמו לו החל מסוף אוגוסט 2004
תשלומים עבור נכות כללית וכן בנוסף תשלומי ניידות החל משנת 2007.
31. מפירוט הופעותיו של נאשם 1 בוועדות רפואיות עולה כי הוא הופיע לעתים על כיסא גלגלים ביקש
תשלומי ניידות ואף ערער על גודל הרכב שאושר לו. באותן פניות ציין נאשם 1 כי אחיו נאשם 2 שהוא
גדול מימדים אמור לנהוג ברכב הניידות. ביום 18.01.10 הגיע הנאשם לוועדה בליווי נאשם 2 ומסר: **"יש
לי ניוון שרירים מזה 6 שנים אני על כסא גלגלים"**.
32. גם במכתב שכתב למל"ל בסוף יוני 2010 (ת/18) לא הכחיש נאשם 1 את החשדות נגדו ורק תקף
בצורה בוטה את גיסתו שהגישה נגדו תלויה.
33. ממסמכים שונים שהגישו המעבידים לרשויות המס וכן מעדויותיהם עולה כי הנאשם הציג עצמו כאחיינו
אך שינה את תאריך הלידה מ- 1991 ל- 1981 כדי להתאימו לגילו.
34. נאשם 1 תועד בסרט וידאו הולך באופן רגיל ללא כל אמצעי עזר על ידי יחידת החקירות של הבטוח
הלאומי הסרט הוגש לעיוני (ת/9).

הערכת העדויות:

35. כפי שצוין נאשם 1 לא הכחיש כי השתמש בזהות אחיינו. לטענתו תוך שיתוף פעולה עם הקטין.
אני דוחה את טענת נאשם 1 כי עשה שימוש בזהות אחיינו בידיעת אימו. לעניין זה עדות האשם הינה
עדיפה בעיני.
36. הוכח בפניי כי הנאשם הציג עצמו בלשכה לסיוע משפטי בפרטי אחיינו וחתם על תצהירים תוך שימוש
בפרטי זיהוי כוזבים.

הנאשם גם הציג עצמו בשם אחיינו בפני מעבידים שונים שהעסיקו אותו.

37. הוכח בפני כי הנאשם עבד בעבודות פיזיות במהלך השנים שהציג עצמו כנכה קשה בפני הביטוח הלאומי. הדברים עולה בבירור מעדויות מעבידיו ומדברי הנאשם עצמו.
38. בבואי לקבוע עובדות בעניינו של נאשם 2 התעלמתי מהודעותיו של נאשם מס' 1 במשטרה כיוון שנאשם זה בחר שלא להעיד בפניי.
39. נאשם 2 טען בפני כי לא היה מודע למעשי המרמה שבוצעו ע"י אחיו. גרסתו זו אינה מהימנה בפניי. הוכח בפני כי היו יחסים קרובים בין נאשם 1 לנאשם 2. נאשם 2 הודה כי אחיו נתן לו כרטיס אשראי והוא משך כספים בלא ידיעתו מחשבון הבנק שלו ושילש את הוצאותיו מכשירי הטלפונים הניידים שלו מתוך מחשבון זה.
40. נאשם 2 אישר כי מספר רישיון הנהיגה המופיע בבקשה שהגיש נאשם 1 לקבלת רכב ניידות הוא שלו. טען כי לא ידע על הבקשה אך לא ידע להסביר כיצד מספר רישיון הנהיגה שלו הגיע לידי אחיו.
41. דבריו בת/11 של נאשם 2 שצוטטו בסעיף 28 לעיל הם בגדר התעלמות מכוונת מלברר את טיב מעשיו של נאשם 1. כפי שצוין בסעיף 20 (ג) (1): **"רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם"**.
42. הנאשם ידע כי אחיו לא זקוק לכיסא גלגלים ולמרות זאת ליווה אותו לוועדות רפואיות כשהוא דוחף את כיסא הגלגלים כשברור שמצג זה אינו משקף את המציאות.
43. לאור האמור לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הוכח בפני כי נאשם 2 סייע לנאשם 1 בביצוע העבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.
44. נוכח כל האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ו שבט תשע"ה, 15 פברואר 2015, במעמד הצדדים